

	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Факультет фізичної культури Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання	
Силабус обов'язкового освітнього компоненту «ФІЗІОЛОГІЯ ЛЮДИНИ» »		
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я	
Спеціальність:	227 Терапія та реабілітація	
Освітньо-професійна програма:	Фізична реабілітація	
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни:	Обов'язковий освітній компонент	
Мова викладання:	Українська	
Викладачі:		ПІБ: Жигульова Евеліна Олександрівна
		Посада: Доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання
		Вчений ступінь: Кандидат біологічних наук
		Телефон: 0961364525
		E-mail: zhyhulova.evelina@kpnu.edu.ua
		Робоче місце: Аудиторія кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання (аудиторія №214)
		Профайл викладача: https://fr.kpnu.edu.ua/zhyhulova-evelina-oleksandrivna/
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=20304	
Консультації	Понеділок – 14:20-16:00, четвер – 14:20-16:00. аудиторія № 126	
Анотація до курсу	<p>Сучасна реабілітаційна сфера потребує поглиблених знань біологічних основ життєдіяльності людини. Тому в системі підготовки фахівців терапії та реабілітації фізіологія людини є однією з фундаментальних наук серед дисциплін медико-біологічного циклу.</p> <p>Майбутнім фахівцям доведеться не тільки розробляти стратегію і тактику реабілітаційних втручань, планувати і приймати управлінські рішення, а й використовувати резерви організму для відновлення функціональних можливостей людей різних вікових груп, оцінювати результати своєї діяльності. У зв'язку з цим у процесі підготовки майбутні бакалаври терапії та реабілітації на базовому етапі підготовки повинні отримати глибокі знання з фізіології людини. Це допоможе успішно вирішувати питання практичної діяльності: пошуку ефективних засобів і методів підвищення працездатності, регламентації фізичної роботи та відпочинку, об'єктивної оцінки рівня підготовки, розробки шляхів відновлення здоров'я.</p> <p>Знання вікових і статевих особливостей розвитку фізіологічних систем, загальних принципів їх регуляції, направлених на охорону та зміцнення здоров'я, гармонійний розвиток та удосконалення функціональних можливостей організму пацієнтів/клієнтів, дозволить майбутнім фахівцям розробляти оздоровчі та реабілітаційні стратегії.</p>	
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни “Фізіологія людини” є озброєння студентів, майбутніх бакалаврів терапії та реабілітації, знаннями закономірностей життєдіяльності організму людини і вміннями використовувати ці знання для обґрунтування побудови реабілітаційного процесу, раціональної організації різних форм і видів рекреаційно-оздоровчої рухової активності населення; ефективного вирішення оздоровчо-реабілітаційних, навчально-виховних завдань з врахуванням вікових і індивідуальних особливостей людини.</p>	

<p>Методи навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> – методи організації навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з джерелами; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, проведення лабораторних дослідів); – методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, створення ситуації інтересу у процесі викладання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувачів вищої освіти; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні); – методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль і самооцінка); – інтерактивні методи: ситуаційні задачі, тестування, мультимедійні лекції та лабораторні заняття, робота в групах. – методи дистанційного навчання (робота у системі Moodle); н – навчання через залучення до дослідницької діяльності у студентських наукових гуртках/проблемних групах.
<p>Формат курсу</p>	<p>Стандартний курс (очний), комбіноване навчання (наприклад, очний курс з елементами дистанційного навчання в системі Moodle)</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>За результатами вивчення освітнього компонента «Фізіологія людини» у здобувачів СВО «бакалавр» формуються наступні <i>програмні результати навчання</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ПРН 04 Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії. ➤ ПРН 05 Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя. ➤ ПРН 06 Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію. ➤ ПРН 14 Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування. ➤ ПРН 17 Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність. <p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ місце і завдання фізіології людини у системі медичної освіти як наукової основи здорового способу життя; ➤ сучасні методологічні підходи до дослідження фізіологічних закономірностей функціонування клітин, тканин, органів організму людини; ➤ морфо-фізіологічні основи функціонування біологічних структур та загальні принципи регуляції фізіологічних функцій; ➤ системні механізми гомеостазу та принципи фізіологічної корекції функціональних змін в організмі; ➤ особливості станів організму, які виникають у зв'язку з руховою діяльністю; ➤ фізіологічні закономірності, які лежать в основі тренування і розвитку натренованості; ➤ фізіологічні механізми формування рухових навичок і розвитку рухових здібностей. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ володіти значним обсягом теоретичних і практичних знань відносно функціональних особливостей організму на різних рівнях його організації; ➤ фізіологічно обґрунтовувати раціональну організацію різних форм і видів оздоровчо-реабілітаційної діяльності; ➤ ефективно вирішувати рекреаційні, оздоровчі, реабілітаційні завдання з врахуванням вікових і індивідуальних особливостей людини.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ давати кількісну оцінку фізіологічних реакцій окремих органів, систем органів і організму в цілому в умовах виконання різних видів рухової діяльності; ➤ оптимізувати стани організму, що виникають в організмі пацієнтів/клієнтів у зв'язку з виконанням фізичних навантажень для досягнення високого рівня функціональних резервів і працездатності; ➤ вміти використовувати знання фізіологічних механізмів, формування рухових навичок і розвитку рухових здібностей для організації оздоровчо-реабілітаційного процесу. 	
Компетентності:	<p>Відповідно до освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня формуються:</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК 03 Навички міжособистісної взаємодії. - ЗК 08 Здатність планувати та управляти часом. - ЗК 11 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i></p> <p>СК 02 Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.</p> <p>СК 06 Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.</p> <ul style="list-style-type: none"> - СК 09 Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта. - СК 12 Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів. 	
Пререквізити	Дисципліни, базові знання яких та результати навчання необхідні здобувачу вищої освіти для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни: «Вступ до спеціальності», «Біохімія», «Анатомія людини», «Біологічні аспекти фізичної терапії, ерготерапії».	
Пореквізити	Знання з дисципліни можуть бути використані під час вивчення таких навчальних дисциплін, як: «Професійна майстерність (за професійним спрямуванням)», «Гігієнічний супровід фізичної терапії, ерготерапії», «Санаторно-курортна реабілітація», «Основи догляду за хворими та інвалідами», «Патологічна фізіологія», «Кінезіологія».	
Обсяг і ознаки курсу	Найменування показників	Характеристика навчального курсу
		денна форма здобуття вищої освіти
	Рік навчання/ рік викладання	1-ий рік
	Семестр вивчення	I-II семестр
	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки / вибірковий освітній компонент	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
	Кількість кредитів ЄКТС	6 кредитів
	Загальний обсяг годин	180 годин
	Кількість годин навчальних занять	72 годин
	Лекційні заняття	28 годин
	Практичні заняття	
	Семінарські заняття	
	Лабораторні заняття	44 годин
Самостійна та індивідуальна робота	108 годин	
Форма підсумкового контролю	екзамен	
Технічне й програмне забезпечення /обладнання	<ul style="list-style-type: none"> • мультимедійні лекційні аудиторії, кабінет фізіології людини, фізіологічних основ фізичного виховання та спорту (ауд. 217), • технічне забезпечення (ноутбук, проектор, телевізор); • програмне (MicrosoftOffice: PowerPoint, Word, Moodle); • наочність (презентації у форматі PowerPoint; дошка, роздаткові таблиці, методичні розробки лабораторних занять); • сантиметрові стрічки, ростоміри, ваги, тонометри механічні, тонометри автоматичні, стетофонендоскопи, спірометри, спірограф, пульсоксиметри, секундоміри, динамометри кистьові, динамометр становий, медичні кушетки, 	

	<p>велоергометр, бігова доріжка.</p>
<p>Політики курсу</p>	<p><i>Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання; - критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету; - здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях; - здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»; - здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю; - здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену; - якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою; - здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки; - ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету; - відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності; - за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють; - якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету. <p><i>Академічна доброчесність.</i> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі (звітах, планах-конспектах) студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p>

«Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/yy5aw492>).

«Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/yae73h73>).

Відвідання занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/4tfmzkfb>).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, скласти (перескласти) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни (<https://tinyurl.com/2jxk72w2>).

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Відвідування занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, скласти і перескласти заліки тощо, останні – у зв'язку з поважними причинами; подати підтверджувальні документи, які засвідчують поважну причину, що унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;
- волонтерська діяльність;

Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.

Схема курсу	Денна форма навчання						
	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		у тому числі					
	разом	лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Нейронна регуляція фізіологічних функцій							

	Разом годин	90	14			14	62	
	Змістовий модуль 2. Гомеостаз — підтримання відносної сталості внутрішнього середовища							
	Разом годин	90	14			30	46	
	Всього годин	180	28			44	108	
Форми та методи оцінювання	<p>Форми поточного оцінювання: <i>під час лабораторних занять</i> (опитування (індивідуальне, фронтальне, ущільнене, вибіркове), взаємоопитування, обговорення проблемно-пошукових питань, перевірка виконаних практичних завдань, підготовка презентацій, контроль за самостійною роботою та інш.).</p> <p>Форма підсумкового контролю: <i>екзамен</i> (усна/письмова відповідь, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle).</p>							
Критерії оцінювання	Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.							
	Поточний контроль		Екзамен			Сума		
	ЗМ 1 20 балів	ЗМ 2 40 балів	40 балів			100 балів		
	Поточний контроль (60 балів) Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти. Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на практичних заняттях							
	Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання					
Початковий (понятійний)		1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.					
		2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого питання, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”, не може самостійно знайти в підручнику відповідь.					
		3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань та навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконувати вправи і завдання репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.					
Середній (репродуктивний)		4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправу за завданням за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійно опрацювання навчального матеріалу викликає значені труднощі.					
		5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.					
		6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.					
Достатній (алгоритмічний)		7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.					

Високий (творчо-професійний)	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати доповідь і обґрунтувати її положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи природні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні природні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Семестровий екзамен (40 балів)

Екзаменаційний білет складається з трьох теоретичних питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються за 12-ти бальною системою відповідно до встановлених критеріїв оцінювання знань здобувачів.

Сумарна оцінка за екзамен розраховується за формулою:

Наприклад, здобувач отримав 10 балів за відповідь на перше запитання, 8 балів за відповідь на 2 запитання та 7 балів за третє питання.

Оцінка за екзамен:

1. $(10+8+7)/3=8,3$.
2. $(8,3*0,05+0,4)*40=33$ бали

Загальне оцінювання екзамену:

- 40-36 балів – «відмінно» (високий рівень);
- 35-30 балів – «добре» (достатній рівень);
- 29-24 бали – «задовільно» (середній рівень);
- 23 бали і менше – «незадовільно» (початковий рівень).

Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою
---	-----------------------	--	---

90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ю системою оцінювання.

Здобувачі вищої освіти виконують такі різновиди самостійної роботи з дисципліни:

- підготовка до практичних занять;
- виконання завдань, визначених у планах практичних занять;
- опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання;
- виконання вправ і завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle;
- підготовка презентацій навчального матеріалу;
- систематичні виступи на практичних заняттях;
- участь у роботі малих груп;
- обговорення проблемних ситуацій;
- виконання додаткових індивідуальних завдань;

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		не зараховано

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Рекомендована література Основна

1. Клінічна фізіологія : підручник / В.І. Філімонов, Д.І. Маракушин [та ін.] ; за ред. К.В. Тарасової. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : ВСВ «Медицина», 2022. 776 с.
2. Нормальна фізіологія : посібник. Чернівці : СПД Лівак У.М., 2010. 371 с.
3. Плахтій П. Д. Фізіологія людини : навч. посіб.. Ч. 2. Обмін речовин і енергозабезпечення м'язової діяльності. Кам'янець-Подільський : КПДУ, ІВВ, 2000. 218 с.
4. Плахтій П. Д. Фізіологія людини : практикум для вищих навчальних закладів. Ч. II. Кам'янець-Подільський : Моштак М.І., 2005. 240 с.
5. Плахтій П.Д. Фізіологія людини. Нейрогуморальна регуляція функції : навчальний посібник. Київ : Професіонал, 2006. 336 с.
6. Плахтій П.Д. Фізіологія людини. Обмін речовин і енергозабезпечення м'язової діяльності : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ : ВД "Професіонал", 2006. 464 с.

7. Плахтій П.Д. Фізіологія людини. Тестові завдання з загальної фізіології і фізіологічних основ фізичного виховання школярів: Навч. посібник / П.Д. Плахтій. – Кам'янець-Подільський: КПДУ, 2001. – 176 с.
8. Плиска О.І. Фізіологія. Київ : Парламентське вид-во, 2004. 361 с.
9. Фізіологія людини. Практикум: навч. посібник: в 3 ч.. Ч. II. Кам'янець-Подільський : П.П. Мошак М.І., 2006. 240 с.
10. Філімонов В.І. Фізіологія людини: підручник / В.І. Філімонов. К.: ВСВ «Медицина», 2010. 776 с.

Додаткова:

1. Герасименко С. Ю., Adam Podolski, Жигульова Е. О. Оцінка рівня фізичної працездатності дівчат 9-10-х класів. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. Випуск 6 К(135) 21. С. 64-67.
2. Герасименко С. Ю., Жигульова Е.О. Оцінка рівня фізичної працездатності учнів 8-х класів. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол.: Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. 2019. Випуск 12. С. 7-11
3. Жигульова Е.О. Стасюк І.І. Вплив систематичних фізичних навантажень на морфофункціональний розвиток школярів. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. праць Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки / уклад. А. В. Цьось, С.Я. Индика. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. №3(43). С. 78-84.
4. Завацький В.І. Курс лекцій з фізіології. Навчальний посібник. Ч.1 / В.І. Завацький. Рівне: «Волинські обереги», 2001. 160 с.
5. Завацький В.І. Курс лекцій з фізіології. Навчальний посібник. Ч.2 / В.І. Завацький. Рівне: ППФ «Волинські обереги», 2002. 247 с.
6. Кучеров І.С. Фізіологія людини : навч. посіб. для фак-тів фіз. виховання пед. ін-тів. Київ : Вища шк., 1981. 404 с.
7. Нормальна фізіологія : посібник. Чернівці : СПД Лівак У.М., 2010. 371 с.
8. Совтисік Д., Жигульова Е., Заїкін А., Зданюк В. Розумова працездатність у різні вікові періоди залежно від режиму рухової активності. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол.: Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін]. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А. С. 2021. Випуск 21. С. 35-38.
9. Цибенко В.О. Фізіологія серцево-судинної системи. Київ: Фітосоціоцентр, 2002. 248 с.
10. Dmytro Hontsariuk, Kateryna Ferfetska, Tamara Khrystych, Olexander Fediv, Tetjana Temerivska, Ludmila Honcharuk, Oksana Olinik, Evelina Jiguleva. Incides of C-Reactive Protein, Tumor Necrosis Factor- α , Adiponectin, Leptin and Resistin in the Blood of Patients Suffering from Chronic Pancreatitis and Type 2 Diabetes Mellitus. Journal of Medicine and Life. Vol. 13, Issue 4, October-December 2020, pp. 568-571.

Рекомендовані джерела інформації

Корисні ресурси інтернету

Фізіологічний журнал	https://fz.kiev.ua
Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія	http://sportmedicine.uni-sport.edu.ua/

	<p>Медична газета «Здоров'я України»</p>	<p>https://health-ua.com/newspaper/med_gazu</p>
	<p>Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини</p>	<p>http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/</p>
<p>Локація</p>	<p>Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/</p>	